

Skog och mark

Verksamhetsberättelse
och årsredovisning | 2025

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Svenska
kyrkan

Luleå
stift

Innehåll

Verksamhetsberättelse

Förvaltning för förkunnelsen.....	4
Prästlönetillgångarna – en tusenårig historia.....	5
Omställning pågår.....	6
Mål för förvaltning, skog och mark.....	8
Nästa steg för ett hållbart skogsbruk.....	15
Skog och mark på fältkurs.....	17
Förtroendevalda lärde sig mer om naturvårdsobjekt.....	18
Vill ge plats för fler naturreservat.....	20
Pilotprojekt med ny teknik.....	22
Skog och mark tittade på skogsskador.....	23
Samplanering – omfattande och viktigt.....	24
Ordlista.....	26

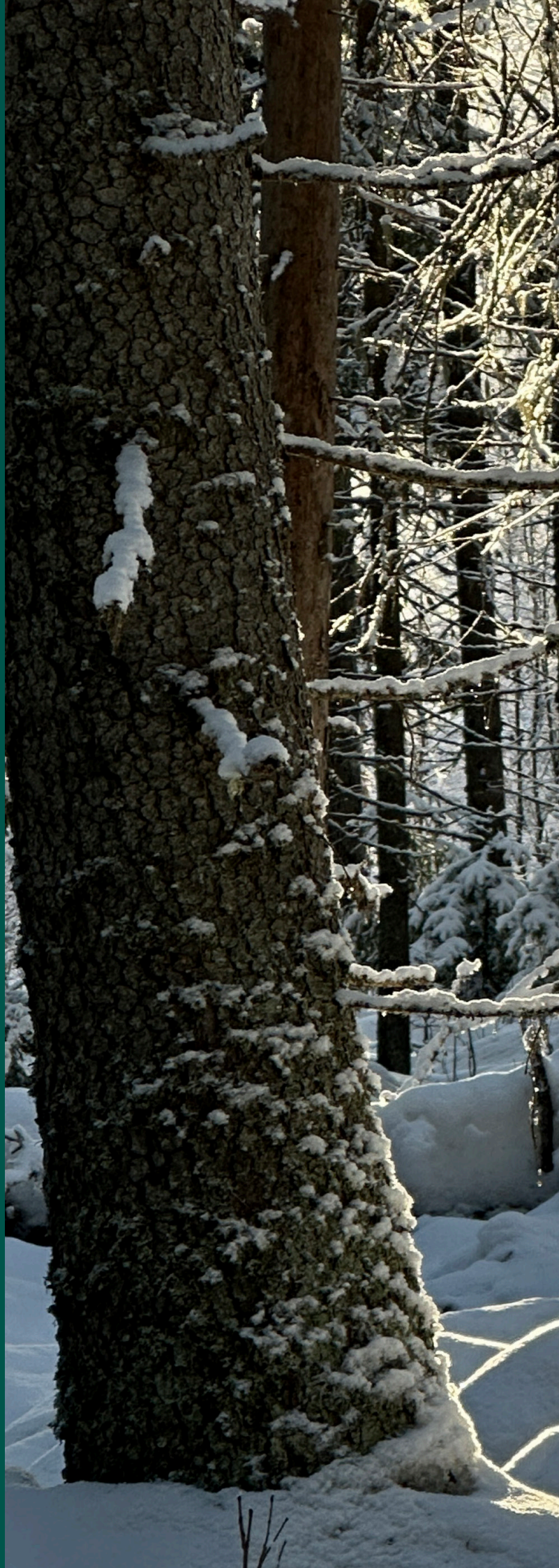
Årsredovisning

Förvaltningsberättelse.....	28
Noter.....	37
Underskrifter.....	45

Omslagsbild: Granskott på ett träd längs Stillhetens stig i Gammelstad, juni 2025. Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Bild till höger: Degerholmen utanför Råneå där arbete kommer ske med hyggesfria metoder. Foto: Johan Kristof-fersson/Luleå stift

Grafisk form: Emma Berkman/Luleå stift

Förvaltning för förkunnelsen

För prästlönetillgångarna i Luleå stift sker förvaltningen av tillgångarna med ett oändligt perspektiv. I skogsbruket ska skogsvårdslagens och miljöbalkens regler om hänsyn till naturmiljön uppfyllas samtidigt som vi arbetar med certifierings-system som ställer ännu högre krav på hänsyn och avsättningar viktiga för den biologiska mångfalden, sociala värden och rennäringen. Inom fastighetsförvaltningen ska prästlönetillgångarna i Luleå stift upplevas som en god och lyhörd hyresvärd som följer de regler som finns kring brandskydd, goda arbetsplatser och bostäder med mera.

I vårt uppdrag ingår att skapa ekonomiska förutsättningar för kyrkans förkunnelse. Förvaltningen sker därför med fokus på såväl ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet, men även andlig och existentiell hållbarhet. Förvaltningen ska ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Under hösten 2025 beslutade kyrkomötet om förändringar i kyrkoordningens kap. 46 som reglerar förvaltningen av prästlönetillgångarna. En ny hållbarhetsdimension infördes, andlig hållbarhet, detta läggs till de tre traditionella dimensionerna ekologisk, social och ekonomisk. Den nya lydelsen gäller från och med den 1 januari 2026 förutom 8 § a andra stycket som kyrkostyrelsen har i uppdrag att uttolka under 2026 för att sedan träda i kraft den 1 januari 2027.

Efterfrågan och priset på förnyelsebar skogsråvara har fortsatt legat på rekordnivåer. Sverige och Finland står tillsammans för en stor del av EU:s trävaruproduktion samtidigt som import från Ryssland sanktionerats. Detta visar vikten av ett långsiktigt och uthålligt skogsbruk för Europas och resterande världens välfärd.

Rolf Wikman,
ordförande i stiftsstyrelsens egendomsutskott

Anders Landström,
stiftsjägmästare

Prästlönetillgångarna – en tusenårig historia

De 13 stiftet i Svenska kyrkan förvaltar skog och mark över hela Sverige. Tillgångarna, som också består av ett fondkapital, kallas prästlönetillgångarna (PLT). De kom till en gång för att landets präster skulle kunna få lön. Här har vi gjort några nedslag under historiens gång.

Olof Skötkonungs dop

Kyrkans jordägande går långt tillbaka – närmare bestämt till år 1016. Enligt traditionen lät Olof Skötkonung sig döpas år 1008 och händelsen som ägde rum i Husaby källa i Västergötland ses som kristendomens början i Sverige. Efter dopet skänkte kungen mark till Skara biskopsstol, vilket var starten på bildandet av Svenska kyrkans prästlönetillgångar.

Sockenbildning och prästbord

För att kunna bilda en församling behövde prästen kunna försörjas, och efter att landet blivit kristet skrev man i landskapslagarna att kyrkan skulle få prästbord. Det innebar att skogs- och jordegendomar skulle doneras så att avkastningen av dessa skulle kunna gå till prästfamiljens försörjning.

Prästborden skulle enligt lag överlåtas genom en formell handling som kallades "skötning". Den gick till på det vis att den från kyrkan som skulle ta emot gåvan la ut sin mantel på altaret på vilken den person som skänkte jorden la en torva från marken.

Förutom marken som donerades skulle befolkningen i trakten där kyrkan låg också bidra med en del av det så kallade tiondet, en skatt som utgjordes av en viss mängd matvaror och spannmål från jordbruket. Än idag kallas exempelvis området runt Stiftsgården och Bonnstan i Skellefteå för Prästbordet.

Västerås riksdag 1527

Under högmedeltiden hade kyrkan hunnit bli en rik och mäktig organisation och biskopar, domkyrkor och kloster hade särskilt stora egendomar. Makten och förmögenheten ledde till slut till en konfrontation med kungamakten som kände sig hotad.

Vid Västerås riksdag 1527 drog Gustav Vasa in sto-

ra delar av kyrkans egendomar, och man lämnade i regel bara en fastighet per sockenpräst. Kyrkan fick senare tillbaka stora delar av den mark som då togs i beslag.

Prästlöneren reformen 1910

År 1910 ändrades lagen och prästerna fick därefter sin lön i kontanter i stället. Prästgårdarna blev bostäder för prästerna medan skogs- och jordbruksmarken arrenderades ut av församlingarna. Under lång tid var egendomen intakt, men under 1900-talet och framåt har en del mark sålts till bostadsbebyggelse och liknande. Intäkterna från försäljningarna har placerats i prästlönefonden.

Sedan 1995 är det stiftet som ansvarar för den jord, skog, fastigheter och fonder som utgör prästlönetillgångarna.

Kyrkan får ny relation med staten

Vid millennieskiftet år 2000 skildes kyrkan från staten. Den tidigare kyrkolagen ersattes då av Lag om Svenska kyrkan. Kyrkomötet som är kyrkans högsta beslutande organ fastställde även en kyrkoordning. Enligt lag ska avkastningen från prästlönetillgångarna användas för Svenska kyrkans förkunnelse. Efter att staten och kyrkan skiljdes åt beslutade man att tillgångarna fortsatt skulle förvaltas av stiftet.

Fakta

Prästlönetillgångarna förvaltas av stiftet som självständiga förmögenheter, och precis som andra tillgångar ska de förvaltas på ett hållbart sätt. Avkastningen av prästlönetillgångarna ska gå till den kyrkliga verksamheten. Totalt består landets prästlönetillgångar av 470 000 hektar skogsmark, 46 000 hektar betes- och åkermark och ett fondkapital på 5 miljarder.

Omställning pågår

Prästlönetillgångarna ska förvaltas på ett sätt som är ekologiskt, ekonomiskt, socialt och andligt hållbart – både på kort och lång sikt. Det är en utmaning som i dagens klimatnödläge både är brådskande och nödvändig att anta. PLT i Luleå stift arbetar aktivt med mål som bidrar till en hållbar utveckling.

”Ett biskopsbrev om klimatet”

Biskopsbrevet om klimatet utgör en teologisk grund för Svenska kyrkans engagemang i klimatfrågor. I brevet finns flera uppmaningar från biskoparna i Svenska kyrkan om hur vi alla kan bidra till att bromsa klimatförändringen. Prästlönetillgångarna berörs speciellt av två av dem.

- Låt en teologiskt reflekterad syn på skapelsen prägla den ekonomiska förvaltningen av aktier, skog och mark för att minska klimatpåverkan och påskynda klimatomställningen.
- Gör konkreta handlingsplaner i syfte att uppnå klimatneutrala verksamheter så fort som möjligt med sikte på 2030. Det förutsätter omställning och beteendeförändringar inom områden som fastighetsförvaltning, resor, inköp med mera.

Prästlönetillgångarna har arbetat med uppmaningarna inom ramen av *Svenska kyrkans färdplan för klimatet* och *Luleå stifts hållbarhetsstrategi*.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet

Färdplanen antogs av kyrkostyrelsen 2019 med tre övergripande effektmål, där ett av dem är att uppnå klimatneutralitet inom hela organisationen. De två andra effektmålen handlar om att arbeta med värderingsförändringar och att bidra till klimaträttvisa. I färdplanen finns delmål inom områden såsom kyrkans uppdrag och konsumtion. Här finns också mål för jord, skog och mark. Färdplanen ska uppfyllas under tre etapper till år 2030 med nya delmål i varje etapp. Den första etappen avslutades december 2023. Etapp två startade i januari 2024 och ska pågå till december 2027. Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp två be-

slutades i sin helhet i kyrkostyrelsen i juni 2023. Se de beslutade målen för prästlönetillgångarna och hur PLT i Luleå stift arbetar med dem på sidorna 8–9. Luleå stifts remissvar gavs i mars 2023. Där ingick ett förslag om ytterligare mål än de föreslagna inom området skog och mark. Tilläggsförslagen som lades av Luleå stift antogs inte av kyrkostyrelsen, PLT i Luleå stift har redan i dagens förvaltning implementerat dessa mål genom längre omloppstider och stor andel röjning och gallring samt satsningar på hyggesfritt skogsbruk med mera.

Utredningen ”Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk”

Utredningen initierades av ett kyrkomötesbeslut och direktiven fastställdes av kyrkostyrelsen den 19 december 2022. Utredaren utseddes under våren 2023 och arbetade med utredningen till september 2024 då betänkandet till kyrkostyrelsen levererades. Kyrkostyrelsen beslutade att betänkandet skulle remitteras till berörda instanser fram till den 25 februari 2025. Under hösten 2024 har betänkandet analyserats av förtroendevalda och tjänstemän för att Luleå stift skulle kunna lämna relevanta synpunkter. Kyrkostyrelsen valde under våren och sommaren att inte gå vidare med utredningens alla förslag utan utformade en egen skrivelse med ett antal förändringar i kyrkoordningen. Kyrkomötet beslutade under hösten 2025 enligt kyrkostyrelsens förslag, med någon smärre korrigering. Arbeta med att tolka och konkretisera vad dessa förändringar i kyrkoordningen får för praktiska konsekvenser i stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna har påbörjats då kyrkokansliet fått ett uppdrag av kyrkostyrelsen och förväntas ge tydliga resultat under 2026.

Mål för förvaltning, skog och mark

Färdplan för klimatet etapp 2

Till och med 2027 ska*

1. Beräkningsmodellen för den skogliga kolbalansen vara utvärderad genom extern revision och mätmetoder för jordbrukets kolbalans vara implementerad i enlighet med bästa praxis och gällande redovisningsregler.

Det finns nu en modell framtagen för kolbalansberäkning som genomgått revision och godkänts av SIS och därmed är svensk standard. Beräkningen för år 2025 som redovisas i detta dokument är dock gjord enligt den modell som Skogforsk tagit fram och som använts de senaste åren då byte av beräkningsmodell bör förankras med kyrkostyrelsen som tillsynsansvarig. Parallellt med detta förs diskussioner med möjliga aktörer för att kunna beställa en redovisning även för jordbrukets påverkan.

2. Prästlönetillgångarna fortsatt aktivt bidra till forskning och utveckling om en hållbar förvaltning av skog och mark och en hållbar produktion av förnybar energi.

PLT i Luleå stift deltar bland annat i utvecklingsprojekt kring hyggesfritt skogsbruk samt söker forskningssamarbeten inom samma ämnesområde.

3. Prästlönetillgångarna som markägare, projektör och kapitalförvaltare verka för ökat träanvändande i byggnationer och klimatsmart byggande.

PLT i Luleå stift utvärderar löpande nya förfrågningar om upplåtelser, markköp med mera utifrån ett klimat- och hållbarhetsperspektiv. Hittills har inga stora byggprojekt påbörjats på PLT:s mark, men det finns intressanta områden för bebyggelse där vi i framtiden kan få möjligheter att påverka materialval med mera i bygglovsprocesser.

4. Produktion av förnybar el, motsvarande den totala årliga användningen i kyrkans byggnader, vara i projekt- eller produktionsfas på prästlönetillgångarnas marker. Produktionen kan omfatta både egna anläggningar och anläggningar som drivs av andra aktörer på prästlönetillgångarnas marker.

Produktionen kan omfatta både egna anläggningar och anläggningar som drivs av andra aktörer på prästlönetillgångarnas marker. PLT i Luleå stift har under 2025 inte tecknat några nya avtal om vind- eller solkraft. Ett av de tidigare ingångna avtalen har under året sagts upp och avslutas enligt villkoren den 30 september 2026. PLT utvärderar lämpliga platser ur hållbarhetsperspektiv för att möjliggöra nya etableringar. I utvärderingen ingår inhämtande av upplysningar från berörda samebyar om viktiga platser för rennäringsen då detta är ett krav i FSC®-certifieringen. Samtliga PLT-förvaltningar i Sverige undersöker också möjligheterna att tillsammans med kyrkokansliet skapa en investeringsform där olika kyrkliga enheter kan bli delägare i förnybar energiproduktion.

5. Prästlönetillgångarna bidra till forum för kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och gemensamma projekt för fossilfritt och hållbart jordbruk för sina gårdsarrendatorer. Vid ny upplåtelse av arrenden ska man använda möjligheten att påverka brukandet om det anses lämpligt.

Detta mål är främst prioriterat för de sydliga PLT-förvaltningarna då PLT i Luleå stifts jordbruksareal är marginell.

6. Prästlönetillgångarnas skogsbruk sträva efter fossilfrihet i skötsel och transporter.

PLT i Luleå stift ska verka för att anlitate entreprenörer ska vara medvetna om de alternativa bränslen som finns på marknaden. PLT i Luleå stift har för avsikt att driva på för en nationell undersökning av de större företag som bedriver skogsarbete med maskiner för att få ett underlag för att ställa rimliga krav i de avtal som skrivs

7. Prästlönetillgångarna tillvarata den brukade skogens produktionspotential för ökad klimatnytta på kort och lång sikt. Samtliga åtgärder för klimatnytta inom prästlönetillgångarnas förvaltning av skog och mark ska ha en balans mellan ekologiska, sociala, ekonomiska och andliga värden.

PLT i Luleå stift behandlar till stor del detta mål i den löpande verksamheten vilket framgår av verksamhetsplan och årsredovisning.

8. Prästlönetillgångarna vidta aktiva åtgärder för klimatanpassning som kan öka skogarnas och jordbruksmarkens motståndskraft, återhämtnings- och utvecklingsförmåga och minska klimatförändringarnas skadliga effekter.

PLT i Luleå stift följer forskning och vidtar aktiva åtgärder för klimatanpassning vid anläggande av ny skog samt gallring och restaurering av naturvärden främst genom att öka lövandelen i de skogar vi förvaltar.

9. Prästlönetillgångarna ha vidareutvecklat kunskap om hur markförvaltning och skogsbruk påverkar samiska näringar, samt genomfört anpassningar i enlighet med handlingsplanen som är kopplad till Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket.

PLT i Luleå stift har under 2025 arbetat inom ramen för skogscertifieringen FSC, här ingår fördjupad samplanering med renskötseln enligt en uttolkning av begreppet "Free prior and informed consent" vilket förhoppningsvis leder till ökad kunskap men även förbättrar möjligheterna för en fortsatt god dialog och samverkan med rennäringen.

Av Luleå stift kompletterande föreslagna mål**:

1. Inbindningen av CO₂ i stående skog, alltså tillväxten av biomassa i levande träd, överstiga det uttag och naturliga avgångar som sker.
2. Prästlönetillgångarnas skogsskötsel förändras så att större del av CO₂-inbindningen sker till sådana trädindivider som efter skörd blir till långlivade produkter, eftersom det är tillväxten hos enskilda trädindivider samt användningen av de uttagna individerna som styr klimatnyttan. Detta görs genom att arealen ungskogsröjning ökas med 10 procent.
3. Prästlönetillgångarna prioritera volymtillväxt (CO₂-inlagring) framför ekonomisk avkastning genom att låta skogen bli äldre än vad som är ekonomiskt optimalt, så att medelåldern för avverkade bestånd i snitt överstiger lägsta tillåtna ålder för avverkning med 10 år.
4. En omställning av prästlönetillgångarnas skogsbruk görs så att en ökande andel av skogen brukas med hygesfria metoder.
5. Svenska kyrkan uppfylla sin del i Sveriges åtaganden för biologisk mångfald inom FN:s Mångfalds-

konvention, genom att utarbeta en plan för biologisk mångfald inom förvaltning av skog och mark, och påbörja arbetet för att i denna verksamhet bidra till förverkligande av konventionens mål.

6. En plan för återvätning av utdikad mark vara framtagen, med angivande av lämpliga prioriterade marker, och arbetet med återvätning av de högst prioriterade markerna ha påbörjats.

7. Alla kvarvarande naturskogor som Svenska kyrkan förvaltar ha getts ett långsiktigt skydd.

Hållbarhetsstrategi

Luleå stifts hållbarhetsstrategi handlade om stiftskansliets hållbarhetsarbete, om prästlönetillgångarna och det stöd stiftet vill ge till församlingar och pastorat i hållbarhetsfrågor. När det gäller prästlönetillgångarna så fanns det i strategin mål kopplat till kapitalförvaltning, klimat och biologisk mångfald och kopplade delvis an till målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet.

Mål 2022–2025

Under 2025 har arbete särskilt pågått inom följande mål:

Biologisk mångfald

Ett relativt stort projekt i samverkan med länsstyrelsen i Norrbotten har initierats för att återveta en myr som dikades ut i Korpilombolo, Pajala kommun. Arbetet kommer att gå in i en praktisk fas under 2026.

Anpassning till rennäringen

Anpassning till rennäringen görs efter de överenskommelser som träffas mellan samebyn och PLT under samplanering. Under 2025 har 175 hektar åtgärdats med anpassad metod enligt överenskommelse i samplanering. Åtgärder som utförts under 2025 är hårdare röjning, uppskjuten avverkning, avsättning av bestånd till förmån för renbete, gallring där luckor med mycket renlav utökas och hålls rena från ris. Tidigare röjning för att gynna renlav, föryngring genom skärmställning för att minska arealen föryngringsytor i området, hård röjning samt gynna inhemska trädslag i röjning av contortabestånd, uppskjuten avverkning på grund av flyttled, vänta till intilliggande skog föryngrats, anpassad markberedning lätt harv, tidigare gallring.

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltning har under året skett genom ränteplaceringar och har därmed inte haft någon yttre påverkansmöjlighet.

*Punkter hämtade ur Svenska kyrkans färdplan för klimatet: www.svenskakyrkan.se/klimat

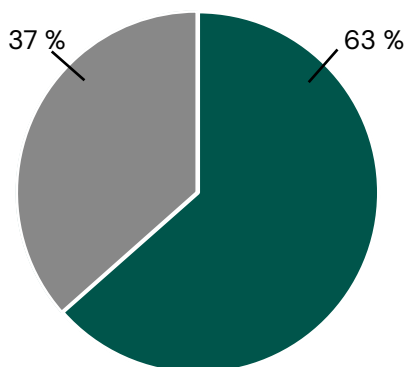
**Punkter hämtade ur Luleå stifts remissvar till Svenska kyrkans färdplan för klimatet etapp två.

Frivilligt avsatt skog

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har under året diskuterat ett antal nya förslag på områden lämpliga som naturreservat eller för anpassat brukande till Länsstyrelsen i Västerbotten. De har identifierats under det ordinarie fältarbetet såsom naturvärdesbedömning och planering. Sammanlagt har PLT levererat en areal om cirka 250 hektar för utvärdering under 2024. Dialogen med länsstyrelsen handlar om vilka områden som är lämpliga för formellt skydd och vilka som skulle kunna behålla sina naturvärden med anpassad skötsel. Länsstyrelsen har under 2025 meddelat att man inte vill medverka i anpassad skötsel för att bevara naturvärdena i dessa områden, vilket PLT beklagar. Samarbetet och dialogen kring områden som länsstyrelsen eventuellt vill skydda sker dock fortsatt i god anda.

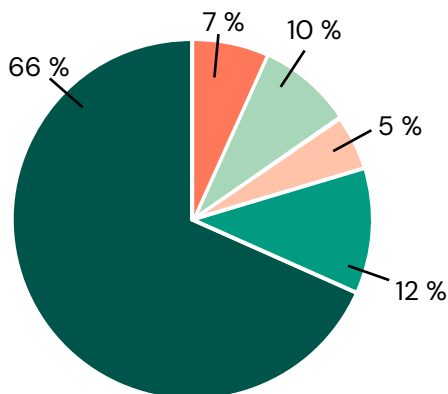
Under året tecknades avtal med Naturvårdsverket om ett markbyte omfattande cirka 80 hektar av prästlönefastighet i Luleå kommun som Länsstyrelsen i Norrbotten avser bilda naturreservat av. I byte fick PLT en areal om cirka 213 hektar i Kalix kommun. På de 30 000 hektar som brukas för yngningsavverkas cirka 200 hektar årligen vilket motsvarar cirka 0,5 procent av totalarealen eller cirka 0,7 procent av den brukade arealen. Detta innebär att en genomsnittlig skog i PLT i Luleå stifts förvaltning vid tidpunkt för yngningsavverkning uppnått en ålder av cirka 140 år, jämfört med den tillåtna lägsta åldern mellan 70–90 år. Även på den mark som brukas tas hänsyn, enligt den uppföljning som görs av extern aktör cirka 10–15 procent av arealen. Här tillkommer hektar årligen i detaljhänsynsareal som under en omloppstid skulle innebära cirka 3 000–4 500 hektar.

Totala markinnehav
63 000 hektar fördelas:

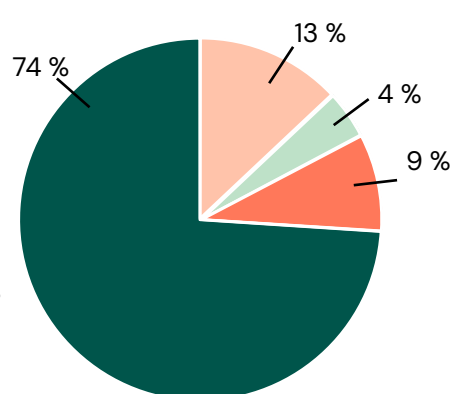
- Produktiv skogsmark
- 40 000 hektar, 63 %
- Ej produktiv skogsmark
- 23 000 hektar, 37 %

Av 40 000 hektar
produktiv skogsmark är:

- Produktiv skogsmark: avsatt* - 2 800 hektar, 7 %
- Produktiv skogsmark: detaljhänsyn - 3 900 hektar, 10 %
- Produktiv skogsmark: naturreservat - 2 500 hektar, 5 %
- Produktiv skogsmark: NO/NS* - 4 700 hektar, 12 %
- Produktiv skogsmark: kvar att bruka - 26 000 hektar, 66 %

23 000 hektar ej produktiv
skogsmark består av:

- Övrigt som strand, äng - 2 900 hektar, 13 %
- Exploaterat, väg, kraftledning - 1 000 hektar, 4 %
- Vatten som sjö, bäck, älv - 2 100 hektar, 9 %
- Skoglig impediment* - 17 000 hektar, 74 %

Cirkeldiagrammen

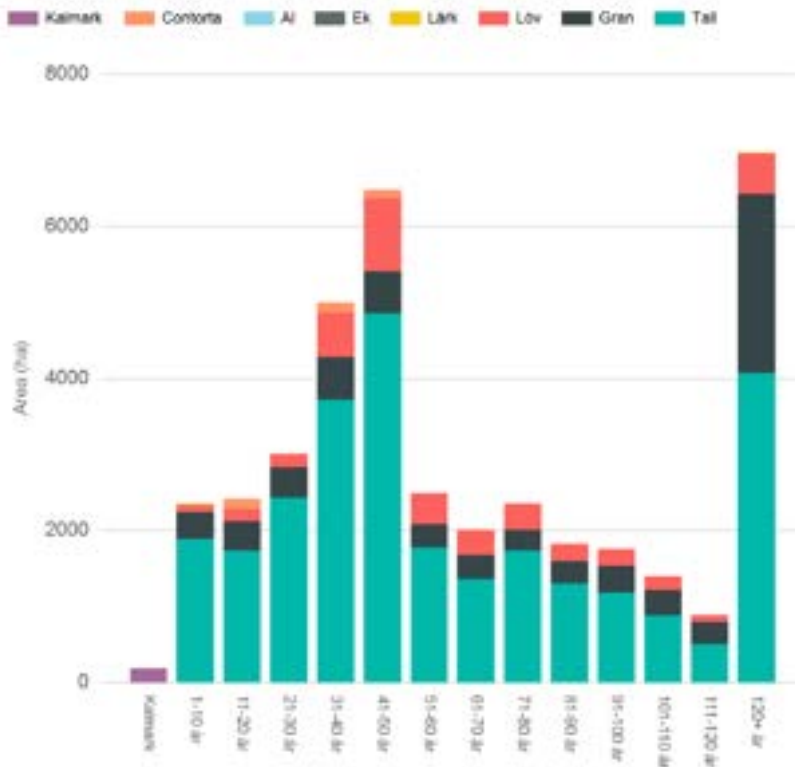
Produktiv skogsmark NO/NS: i certifieringssammanhang rapporterad avsatt areal.

Produktiv skogsmark avsatt: övriga avsättningar naturvård, social hänsyn, andliga värden.

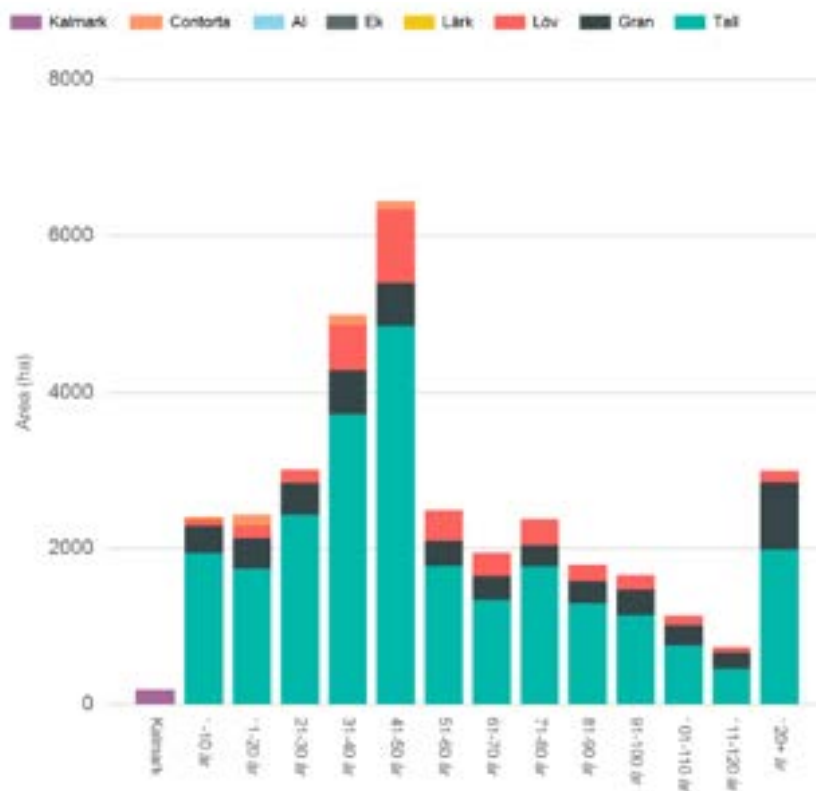
Skogliga impediment: skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Från skogsbruk undantagen areal produktiv skogsmark					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Areal, hektar	7 522	6 279	5 687	7 141	6 338
Naturreservat bildade av PLT:s innehav sedan 2002					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Areal, hektar	2 500	2 500	2 464	592	592
Naturvårdande skötsel					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Areal, hektar	2	35	3	0	5
Medeltal 5-år	9 hektar				
Hyggesfri areal identifierad samt utförd skötsel					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Areal, hektar	305	248	179	164	94
Naturvårdsbränning av skog					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Areal, hektar	0	0	1	0	0
Andel lövdominerad areal					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Areal, hektar	2 098	1 972	1 958	1 924	1 915
Kollager i stående skog					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Miljoner ton	7,3	7,1	6,9	6,9	6,5
Förändring ton	+130 000	+126 000	+104 000	+86 000	+115 000
Medeltal 5-år	112 200				
Föryngringsavverkad areal					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Areal, hektar	89	78	402	225	326
Medeltal 5-år	224 hektar				
Virkesförråd, tillväxt och avverkning volym m ³ sk					
År	2025	2024	2023	2022	2021
Virkesförråd	4 899 853	4 753 121	4 614 632	4 512 564	4 402 124
Tillväxt	153 320	155 698	154 256	150 690	145 765
Avverkning	62 738	66 632	65 531	79 068	60 234

Åldersklasser produktiv skogsmark exklusive naturreservat

Åldersklassfördelning brukad produktiv skogsmark

Tillväxt och volym per åldersklass produktiv skogsmark

Åldersklassgruppering

Alla Fastigheter

ÅLDERS- KLASS	AREAL		VOLYM M3sk		Bonitet Tillväxt	
	Prodarea	%	Totalt	per ha	M3sk/ha	M3sk/ha
Kalmark	211,6	1%	0	0	3,5	0,1
1-10 år	2604,0	7%	10753	4	4,2	0,2
11-20 år	2418,6	6%	49968	21	4,1	1,5
21-30 år	3008,7	8%	161298	54	3,9	4,1
31-40 år	4995,1	13%	593556	119	4,1	7,1
41-50 år	6480,4	16%	859640	133	3,7	6,2
51-60 år	2489,6	6%	389063	156	3,8	5,8
61-70 år	2008,2	5%	333043	166	3,6	5,1
71-80 år	2354,7	6%	343430	146	3,1	3,9
81-90 år	1825,8	5%	322997	177	3,4	3,8
91-100 år	1754,9	4%	303464	173	3,3	3,2
101-110 år	1386,9	4%	240768	174	3,1	2,8
111-120 år	887,1	2%	155652	175	3,0	2,4
120+ år	6975,9	18%	1117919	160	3,0	3,2

Tillväxt och volym per åldersklass brukad produktiv skogsmark

Åldersklassgruppering

Alla Fastigheter

ÅLDERS- KLASS	AREAL		VOLYM M3sk		Bonitet Tillväxt	
	Prodarea	%	Totalt	per ha	M3sk/ha	M3sk/ha
Kalmark	211,6	1%	0	0	3,5	0,1
1-10 år	2596,7	8%	10456	4	4,2	0,2
11-20 år	2411,8	8%	39869	17	4,1	1,5
21-30 år	2966,4	9%	159048	54	3,9	4,1
31-40 år	4986,0	16%	591845	119	4,1	7,1
41-50 år	5470,9	17%	805235	147	4,1	6,8
51-60 år	2292,8	7%	374634	163	4,0	6,0
61-70 år	1879,5	6%	317773	169	3,7	5,2
71-80 år	1795,2	6%	303837	169	3,6	4,3
81-90 år	1734,8	5%	303270	175	3,5	3,8
91-100 år	1644,2	5%	284162	173	3,3	3,2
101-110 år	1088,2	3%	196955	181	3,2	2,9
111-120 år	695,9	2%	117834	169	3,0	2,4
120+ år	2108,9	7%	361659	171	3,1	3,5

Andra upplåtelser

Prästlönetillgångarna i Luleå stift har många tätortsnära skogar och därför nyttjas marken för en mängd olika ändamål. Här finns allt från master för telekommunikation till tomtmarker för fritidshus och mark för biltestverksamhet. Prästlönetillgångarna upplåter även mark till Försvarsmakten till olika ändamål.

Några andra större upplåtelser som kan vara av betydelse för närboende och andra näringar är solkraftsparker, vindkraftsparker och upplåtelser för skapande av kolkrediter. Några nya avtal har inte tecknats under 2025. Nedan listas de befintliga avtalen.

Solkraft

- Avtal med Fortum förnyelsebar Sverige AB omfattande 170 hektar skogsmark, gällande från 250117, godkänt av Gällivare sameby. Fastighet Gammelstaden 6:1 i Luleå kommun.
- Avtal med Helios Nordic Energy AB omfattande cirka 558 hektar öppen myrmark, gällande från 240117, Liehittäje sameby informerad i efterhand. Fastighet Karungi 20:1 och 21:1 i Haparanda kommun.
- Avtal med Ilmatar Solar AB omfattande cirka 279 hektar skogsmark, gällande från 240620, Mausjaur sameby informerad i efterhand. Fastighet Skellefteå prästbord 9:1 i Skellefteå kommun. Avtalet uppsagt av Ilmatar och upphör att gälla 260930.

Vindkraft

- Avtal med Stavaliden vind AB, del av Markbygden projektet, PLT omfattas av ett vindkraftsverk som ännu ej är uppfört, gällande från 180907, Semisjaur-Njarg sameby hörd under tillståndsprocessen. Fastighet Bänkerträsk 1:4 i Piteå kommun. Semisjaur-Njarg sameby hörd under tillståndsprocessen.
- Avtal med Vencom Capital AB, cirka 140 hektar projekteringsstadium osäkert om det går vidare, gällande från 231127, Liehittäje sameby informerad i efterhand. Fastighet Mattilla 12:1 i Haparanda kommun.
- Avtal med Fu-Gen Energi AB, cirka 320 hektar projekteringsstadium osäkert om det går vidare, gällande från 211026, Mausjaur sameby informerad i efterhand. Fastighet Jörn 3:1 och 1:23 i Skellefteå kommun.

- Avtal med Fu-Gen Energi AB, cirka 220 hektar projekteringsstadium osäkert om det går vidare, gällande från 231027, Vapsten sameby informerad i efterhand. Fastighet Örträsk 12:1 i Lycksele kommun.

Kolkrediter

- PLT har tecknat 4 avtal med företaget EKEN Forestry Added Financing AB mellan åren 2022 och 2024.

Tre avtal har tecknats på fastigheten Sorsele 1:1 omfattande totalt 57 hektar, där PLT förpliktigar sig att inte avverka områdena inom 10–30 år i vissa avtal ingår även att viss skötsel och virkesuttag ska ske inom perioden för att förstärka diameterutvecklingen hos de kvarvarande träden.

Ett avtal har tecknats på fastigheten Gammelstaden 6:1 och omfattar 21 ha detta avtal begränsar PLT till att använda skötselmetoden blädning inom området.

Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Omröstningen i kyrkomötet i november 2025. Foto: Magnus Aronson/Ikon

Nästa steg för ett *hållbart skogsbruk*

I november beslutade kyrkomötet att ställa om Svenska kyrkans skogsbruk. Inriktningen ska ha större fokus på andliga värden, klimatnytta och ökad hänsyn till urfolksrätten. Luleå stift välkomnar beslutet.

Den 18 november 2025 beslutade kyrkomötet om den nya inriktningen i kyrkoordningen när det gäller stiftens förvaltning av skog och mark. Inriktningen utgår från fyra hållbarhetsdimensioner: andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Luleå stift välkomnar beslutet.

– Jag gläder mig över att Svenska kyrkan har tagit ett tydligt steg för att vilja utveckla ett mer hållbart skogsbruk. Det är i linje med Luleå stifts ambitioner, säger Åsa Nyström, biskop i Luleå stift.

Hon säger också att kyrkomötet varit måna om att inte förstärka kategoriklyvningen, det vill säga att det finns fler inom urfolket som behöver få göra sina röster hörda – även koncessionsrenskötsel som berör tornedalningar, kväner och lantalaiset.

Spännande och intensivt arbete väntar

Skog och mark i Luleå stift är positiv till att det finns ett beslut på plats.

– Förvaltningspersonalen har nu ett spännande och intensivt arbete framför sig med att, i samråd med kyrkostyrelsen och kyrkokansliet, uttolka praktiska konsekvenser för verksamheten och omsätta dem i praktisk skogsförvaltning, säger Anders Landström, stiftsjägmästare i Luleå stift.

En bred majoritet av ledamöterna i kyrkomötet var också överens om att målen ska sättas av just stiftens och följas upp av kyrkostyrelsen samt årligen presenteras för kyrkomötet.

Arbetet börjar omgående

I och med beslutet tydliggörs nu respekten för urfolksrätten i kyrkoordningen. Där ingår att rätten till fritt och informerat förhandssamtycke (FPIC) ska tillämpas och att samebyar som berörs ska kunna påverka, inte bara bli hörda.

Omgående efter beslutet tillsattes en referensgrupp med representation från samiska riksorganisationer, renskötande samer, Samiska rådet i Svenska kyrkan och stiftens förvaltare.

– Några säger att det här är en "urvattnad version", det är det inte. Redan i december började det nationella arbetet för att ta fram bestämmelser om den

samplanering eller samråd som behöver ske för att leva upp till FPIC, säger Åsa Nyström.

Hon säger att hon tycker att försoningsprocessen fortfarande är trovärdig men att arbetet under 2026 är viktigt:

– Vi står inför ett viktigt gemensamt arbete där vi behöver goda former för dialog och samverkan så att samerna i praktiken får det inflytande de har rätt till och kan utöva sina andliga traditioner i de områden de traditionellt sett bott och verkat i.

Förändringar träder i kraft vid årsskiftet

Inför beslutet bereddes frågan av förvaltarshipsutskottet under kyrkomötets första session 30 september–3 oktober. Utskottet behandlade både kyrkostyrelsens skrivelse Hållbarhet i Svenska kyrkans skogsbruk och 15 motioner som relaterade till ämnet.

Förändringarna i kyrkoordningen trädde i kraft den 1 januari 2026, medan principen om fritt och informerat förhandssamtycke börjar gälla den 1 januari 2027. Detta ger tid att, i dialog med samiska företrädare, utarbeta bestämmelser för hur principen ska tillämpas.

Kort om vad som händer nu

- Närmare bestämmelser för hur urfolksrättens princip (FPIC) ska tillämpas kommer att tas fram i samråd med samiska företrädare och de nordliga stiftens.
- Arbetet med att förtydliga bestämmelsens innehåll och tillämpning påbörjades under december 2025.
- En referensgrupp med representation från samiska riksorganisationer, renskötande samer, Samiska rådet i Svenska kyrkan och stiftens förvaltare tillsattes omgående.
- Gruppens uppdrag är att identifiera frågor som behöver tydliggöras och tillsammans utarbeta förslag till närmare bestämmelser. Gruppen kommer att träffas regelbundet under första halvåret 2026.
- För att ytterligare identifiera frågeställningar och behov av förtydliganden hölls ett bredare dialogmöte under samiska veckan i Umeå den 2 mars 2026.
- Ett förslag till bestämmelser kommer att presenteras under Sägastallamat 3, som äger rum 16–17 oktober 2026 i Härnösand.
- Slutligt beslut om bestämmelserna fattas av kyrkostyrelsen senast i december 2026.

Kort om samernas rättigheter

- Samerna är erkända som ett urfolk i Sverige och är det enda erkända urfolket i Europa. En vanlig definition av urfolk är att de har bott och levat länge på en plats innan andra människor kommit och tagit över och koloniserat området.
- FN har utarbetat folkrättsliga principer som rör urfolk och deras rättigheter. Dessa har kommit till uttryck i en urfolksdeklaration som antogs av FN:s generalförsamling 2007. Principen om fritt och informerat förhandssamtycke (FPIC) i frågor av stor betydelse för urfolk finns förankrad i flera av deklarationens artiklar och är central för markanvändningen inom samernas traditionella marker.
- I tolkningen av principen har ett förhållningssätt om proportionalitet utvecklats. Den innebär att omfattningen av påverkan på urfolket har betydelse för hur långtgående kravet på förhandssamtycke är.
- FPIC ingår i olika standarder som företag kan följa för att visa att de respekterar mänskliga rättigheter. Bland annat hänvisar skogscertifieringen Forest Stewardship Council (FSC) till principen.
- Sedan 2011 är samerna även erkända som ett folk i Sveriges grundlag och det står inskrivet att samerna ska kunna bevara och utveckla sin kultur och sitt sätt att leva. Samerna är också en av Sveriges fem nationella minoriteter och deras språk har därmed ett särskilt skydd.

Tidslinje

- **November 2021:** Kyrkomötet beslutade att utreda utformningen av stiftens fortsatta förvaltning av skog.
- **2023:** Skogsutredningen påbörjades.
- **25 september 2024:** Utredningen överlämnades till kyrkostyrelsen.
- **13 februari 2025:** Stiftsstyrelsen beslutade om sitt svar på betänkandet.
- **11 juni 2025:** Kyrkostyrelsen presenterade sin skrivelse till kyrkomötet.
- **30 september–3 oktober 2025:** Förvaltar­skapsutskottet sammanträdde.
- **18 november 2025:** Kyrkomötet tog beslut om förvaltar­skapsutskottets betänkande.

Den samiska flaggan och Svenska kyrkans sköld.
Foto: Magnus Aronson/Ikon

Kristofer Lindblom och Jan Vikström undersöker vad som finns på en död stam. Foto: Johan Kristoffersson/Luleå stift

Skog och mark på fältkurs

Höstterminen för den skogliga personalen på Luleå stift inleddes med en utbildning om naturvårdsarter. De identifierade bland annat tickor och lavar i närheten av Arvidsjaur.

I mitten av augusti deltog alla sex medarbetare på Skog och mark i Luleå stift vid en fältkurs i närheten av Arvidsjaur. Det var Skogsstyrelsen som anordnade en utbildning om naturvårdsarter.

– Vi hade tur med vädret och det blev två givande dagar. Ena dagen tittade vi på arter som hittas i tallskogsmiljöer och dag två hade fokus på granskogar, säger Johan Kristoffersson, stiftsskogvaktare.

Förtroendevalda lärde sig mer om naturvårdsobjekt

Den 3–4 juni bjöds de förtroendevalda in till den årliga skogsexkursionen. I år besöktes fastigheter kring Luleå och Råneå med fokus på både naturvårdsobjekt och nya metoder för hyggesfri avverkning.

Varje vår bjuder Skog och mark i Luleå stift in – eller rättare sagt ut – till skogsexkursion för de förtroendevalda i stiftsstyrelsen och egendomsutskottet. 2025 års exkursion ägde rum i det norra skogvaktardistriktet, som sträcker sig från gränsen mellan Norrbotten och Västerbotten, mellan Arjeplog och Jokkmokk, och uppåt.

I skogarna kring Luleå och Råneå fick de förtroendevalda se ett antal fastigheter. Bland annat visades ett område i Gammelstad där Skog och mark använt sig av blädning, en hyggesfri metod som gör så att det som gallras ut hinner växa tillbaka och att området därmed ser i stort sett likadant ut. Själva avverkningen utfördes i mars 2024.

– Vi använder oss av hyggesfria metoder där det finns särskild anledning och där metoderna är lämpliga för platsen. Särskild anledning kan exempelvis vara att man vill ta hänsyn till arter som behöver en miljö som inte utsätts för stora förändringar. I det här fallet handlar det också om närheten till bebyggelse då friluftsmuseet Hägnan och kyrkbyn ligger nära inpå, säger Johan Kristoffersson, stiftsskogvaktare.

Öka mängden lövträd till förmån för rödlistade arter
Exkursionen besökte också ett annat område i närheten, där Skog och mark började arbeta med ett långsiktigt naturvårdsmål i februari 2024. Då avver-

kades granar för att ge lövträden förutsättningar att ta större plats. Det skapades också så kallad död ved till hem åt insekter som i sin tur kan bli föda åt fåglar. Att öka andelen lövträd skapar förutsättningar för en rad rödlistade arter att trivas, till exempel olika typer av lavar, insekter och fåglar.

– Mängden död ved ska upp, för det är många av arterna är beroende av i hela kedjan av organismer. Kan du öka mängden död lövved, ökar du mångfalden som är kopplad till den, säger Johan Kristoffersson.

Pilotprojekt om centrerad plockhuggning

Den andra dagen besöktes fastigheter kring Råneå, bland annat Degerholmen som är ett populärt rekreativt område. Det sista stoppet var i Prinsnäs. På den fastigheten har Skog och mark varit med i ett pilotprojekt under april månad. Projektet har samlat in data med hjälp av drönare och sedan har mjukvara räknat ut vilka träd som ska avverkas genom metoden centrerad plockhuggning.

– Det blev bra dagar, vi har tittat på bra exempel som visar på komplexiteten i hur det är att arbeta på fältet jämt mot teoretiska resonemang. Jag hoppas och tror att även de förtroendevalda känner att det är värdefullt att åka ut och se hur vi arbetar, säger Anders Landström, stiftsjägmästare.

Vill ge plats för fler *naturreservat*

Rynkskinn, ullticka och den sällsynta tretåiga hackspetten har upptäckts på mark som Skog och mark i Luleå stift förvaltar i Västerbotten. Nu vill Skog och mark att staten ska göra naturreservat i dessa områden.

Det rör sig om drygt 2 000 hektar fördelat på 13 områden som Skog och mark i Luleå stift vill ska bli naturreservat. Omvandlat till fotbollsplaner skulle det motsvara omkring 4 400.

– Det är skogsområden i länet som vi redan i dag skyddar från skogsbruk, eftersom de innehåller höga naturvärden. Vi tycker nu att dessa områden

borde vara intressanta även för staten att skydda, i form av naturreservat, säger Anders Landström, stiftsjägmästare.

Gynna arter som har det svårt i skog som brukas
Områdena finns bland annat Vilhelmina, Dorotea, Bygdeå och Nordmaling. Tillsammans med Läns-

styrelsen i Västerbotten har medarbetare besökt platserna och gjort inventeringar. I vissa av dem har skogen inte brukats på 150 år och träd som hittats kan vara upp till 300 år gamla.

I Nordmaling finns tre områden som stiftet vill skydda genom att göra dem till statliga naturreservat.

– Det rör sig om områden som består av högproduktiva granskogar med en hög andel död ved och områden med lågproduktiva tallmarker, med gott om marksvampar. Det är områden som har förutsättningar att gynna många arter som har det svårt i skog som brukas, säger Kristofer Lindblom, stiftsskogvaktare.

Sällsynta arter har hittats

I områden kring Nordmaling har bland annat svamparten ullticka hittats och den sällsynta skinnsvampen rynkskinn. Båda arterna trivs på döda träd som fallit omkull. På stående träds döda stammar har inventeringen funnit bland annat granticka. I Nordmaling har också den sällsynta tretåiga hackspetten setts och dokumenterats. Den trivs i granskog där det finns gamla döda träd.

– Den gillar att äta barkborrar, spindlar och puppor av långhorningar på döende träd, säger Kristofer Lindblom.

Motsvarande 4 400 fotbollsplaner redan avsatta

Om ett område ombildas till ett naturreservat kommer Skog och mark fortsätta att förvalta marken, men fransäga sig brukanderätten. I gengäld får man en ekonomisk kompensation från länsstyrelsen.

Utöver de här 13 områdena vill Skog och mark även att områden vid Vitberget i Skellefteå och ett område i västra Lycksele ska bli kommunala naturreservat. Det här är inte första gången som staten gjort naturreservat inom Luleå stift. Sedan år 2005 har man fransagt sig rätten att bruka skog i ett område som totalt består av omkring 2 500 hektar.

Tretåig hackspett har setts i Nordmaling. Foto: Kristofer Lindblom/Luleå stift

Reservatsbildaren berättar mer

Per-Anders Blomqvist är handläggare och reservatsbildare på Länsstyrelsen i Västerbotten. Han säger att man är överens om att det finns flera områden som Skog och mark förvaltar som har höga naturvärden, där biologisk mångfald bör skyddas.

– Det rör sig om områden med en rik variation av biologiska arter och miljöer. Områden där det finns sällsynta växter och djur som saknas i skogar där det bedrivs skogsbruk, säger Per-Anders Blomqvist.

I några områden som har man redan kommit överens om gränsdragningar och gjort markvärderingar, medan diskussioner fortfarande pågår kring andra områden.

Varje år får länsstyrelserna pengar från staten via Naturvårdsverket för bildade av naturreservat. 2025 tilldelades Västerbottens län närmare 27 miljoner kronor som ska användas som ersättningar till markägare vid bildandet av naturreservat.

– Det är många markägare som väntar på pengar för reservatsbildning i Västerbotten. Även om vi vill bilda reservat på mark som Luleå stift förvaltar, så kommer det inte att finnas pengar till det i år, som det ser ut nu, säger Per-Anders Blomqvist.

Per-Anders Blomqvist är reservatsbildare på Länsstyrelsen i Västerbotten. Foto: Länsstyrelsen i Västerbotten

Skördaren på området utanför Råneå. Foto: Johan Kristoffersson/Luleå stift

Pilotprojekt med ny teknik

Under april medverkade Skog och mark i Luleå stift i ett pilotprojekt kring plockhuggning på en fastighet utanför Råneå.

Skog och mark i Luleå stift vill öka andelen avverkningar som sker med hyggesfria metoder. Därför har man deltagit i ett pilotprojekt med hjälp av hård- och mjukvara som tagits fram av skogsbruksföretaget Hyggligt.

Den aktuella skogen är 2,7 hektar stor och ligger utanför Råneå. Skogen domineras av gran med inslag av björk och tall. Platsen valdes då det finns rätt förutsättningar för att omföra skogen till en fullskiktad skog, alltså ett bestånd med träd i olika åldrar.

Med hjälp av drönare har data samlats in så att träden kunnat analyseras på individnivå innan avverkning. Mjukvaran har sedan räknat ut vilka träd som ska avverkas. Som metod valdes centrerad plockhuggning, eftersom platsen hade rätt förutsättningar och för att minska påverkan på de arter

som är beroende av skoglig kontinuitet.

– Vi vill lära oss mer om olika hyggesfria metoder och kopplingen till att använda ny teknik gör det extra intressant. Det är nu viktigt att utvärdera resultatet både gällande utförande och ekonomi, sa Johan Kristoffersson, stiftsskogvaktare, efter att avverkningen avslutats.

Nästa åtgärd görs om 15–20 år.

Om plockhuggning

Plockhuggning innebär att man avverkar spridda träd i skogen. Ofta är avverkningen inriktad på träd med speciella efterfrågade egenskaper.

Källa: Skogsstyrelsen

En ung tall som fått knäcksjuka. Foto: Kristofer Lindblom/
Luleå stift

Skog och mark tittade på skogsskador

I slutet av oktober var medarbetarna på Skog och mark i Luleå stift ute och tittade på skogsskador. Bland annat hittades träd som drabbats av knäcksjuka och mörghorre.

Under vecka 44 var de sex medarbetarna på Skog och mark i Luleå stift ute i skogen kring Fällfors, Skellefteå, för att titta på skogsskador på tall.

– Vi tittade på ett försök med lärk, som verkar klara sig bättre, säger Anders Landström, stiftsjägmästare.

På tallar hittades exempelvis knäcksjuka, en svamp som angriper de unga årsskotten och gör träden krokiga – om de överlever. De hittade även törskate, också det en svamp som inte enbart angriper de yngre tallarna. Det tredje exemplet på skogsskador stod mörghorren för, som lägger sina ägg under barken vilket kan orsaka allvarliga skador på skogen.

Medarbetarna på Skog och mark i Luleå stift i skogen utanför Fällfors. Foto: Anders Landström/Luleå stift

Samplanering – *omfattande och viktig*

Under 2025 har samplaneringen med samebyarna fortsatt. Inom Luleå stift finns 31 stycken och för Skog och mark är det ingen skillnad på samebyar och koncessionssamebyar.

Arbetet inleddes redan 2024, inför att skogsbruket skulle certifierast enligt FSC®-standard. När det blev klart i december samma år hade samplanering redan hunnit ske med elva av de 31 samebyarna som berörs inom Luleå stift.

– Det handlar om att skapa förståelse för varandras verksamheter, säger Johan Kristoffersson, stiftsskogvaktare i Luleå stift.

Kontakten med samebyarna är inte ny. I skogsvårdslagen finns begreppet "samråd" som också innebär regelbunden kontakt när det handlar om marker i inlandet, om än inte lika omfattande som samplaneringen är.

Omfattande men viktigt för båda parter

Att årligen samplanera med 31 samebyar är ett omfattande arbete, både för Skog och mark och för samebyarna. Skog och mark är en förhållandevis liten skogsägare för en sameby att lägga tid på, när det ska genomföras samråd med flera markägare.

– Det är svårt att få till möten men det är bra när vi väl möts. De flesta förstår sig på skogsbruk och vill att vi ska röja och gallra – gärna både tidigt och hårt – för att öka renarnas framkomlighet. Samtidigt som vi ska ta hänsyn till lavar, både i träden och på marken, säger Johan Kristoffersson.

Renskötseln i alla 31 samebyar berörs inte heller,

Olika slags samebyar

Skogssamebyar bedriver renskötsel året runt i skogslandet. Här är renarna mer stationära och betesmarkerna ligger huvudsakligen inom skogszonen, ofta i områden som samtidigt nyttjas intensivt av skogsbruket.

Koncessionssamebyar finns bara i Tornedalen och kräver tillstånd av Länsstyrelsen i Norrbotten. Det är begränsat i tid och antal renar per skötesrenägares hushåll. Det finns åtta koncessionssamebyar varav sex inom områden där Skog och mark verkar.

Fjällsamebyar bedriver renskötsel över stora områden från fjällen till kustlandet. Flyttningarna följer årstidernas växlingar – från sommarbeten på kalfjället till vinterbeten längre österut. Rätten att bruka marken bygger på urminnes hävd.

även om Skog och mark har bestånd inom samebyns område. Det kan till exempel vara så att samebyn aldrig har sina renar i närheten av där Skog och mark planerar en åtgärd. Då kan parterna komma överens om att ingen samplanering behövs. I områden i södra Västerbotten berörs vissa samebyar av Skog och mark i både Luleå och Härnösands stift. Då försöker stiftsskogvaktarna planera ett trepartsmöte för att göra det så enkelt och tidseffektivt som möjligt för samebyns representanter.

Mötesplatser som underlättar för samebyn

Inför en samplanering skickar Skog och mark en inbjudan sex veckor i förväg så att alla hinner gå igenom materialet. Mötet sker på en ort som är lämplig för samebyn, till exempel i närheten av var renhjordens just då befinner sig. Vem som deltar varierar, men det ska vara någon som kan föra samebyns talan, som en ordförande eller renskötare.

– Sedan berättar vi om vårt arbete och hur vi

brukar skogen, och de får berätta om sitt arbete och deras brukande av området. Vi berättar om objekten vi har och vad vi vill göra, och de berättar vad de vill att vi gör, till exempel det här med framkomlighet eller vilken annan anpassning av skogsbruket de önskar att vi gör markberedningsmetod som passar dem bäst, säger Johan Kristoffersson.

Samråd med koncessionssamebyar självklart

I östra Norrbotten bedrivs också koncessionsrenskötsel. Det är när en koncessionssameby består av både renskötande samer och andra ortsbor som har så kallade skötselrenar. Skog och mark har valt att behandla alla lika, det vill säga att även genomföra samplanering med koncessionssamebyarna, även om det inte är ett krav i certifieringen.

– Vi gör det därför att vi inte ser någon anledning att behandla dessa samebyar på något annat sätt än skogs- och fjällsamebyarna säger Johan Kristoffersson, stiftsskogvaktare.

Ordlista

Andelsägande församlingar	Församlingar som äger rätt till en fastställd andel av utdelningen från prästlönetillgångarna.
Arronderingsförbättring	Att omorganisera och förbättra skogsskiftens/fastigheters form, storlek och läge för att göra dem mer funktionella, effektiva eller ekonomiskt lönsamma.
Biologisk mångfald	Kan definieras enligt miljökvalitetsmålet "Levande skogar" där "skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion skyddas, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."
Biskopsbrev	Författas av Svenska kyrkans biskopar och berör viktiga ämnen som klimatet, diakoni och tystnadsplikten. Breven fungerar som stöd och inspiration till präster, diakoner och församlingar och kan också vara riktade till allmänheten.
Detaljhänsyn	Områden som vid detaljplanering undantas avverkning, kan vara kantzonen mot vattendrag, små hänsynkrävande biotoper eller grova enstaka träd.
Frivilliga avsättningar	Att frivilligt avsätta eller reservera en del av sin mark och därigenom bidra till bevarande av naturvärden och ekologisk mångfald utan att det krävs lagstiftning eller statlig inblandning.
FSC®-certifiering	Ett skogscertifieringssystem som används för att bedöma och godkänna skogsbruk enligt miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. FSC står för Forest Stewardship Councils.
Förnygringsavverkning	Avverkning av träd i ett äldre bestånd för att ge plats för en ny generation skog. På skogsmark finns enligt skogsvårdslagen en skyldighet att säkerställa förnygring inom en inom en viss tid.
Hyggesfritt skogsbruk	Innebär att skogen sköts så att marken alltid är trädbevuxen utan att det uppstår några större kalhuggna ytor.
Intrångsersättning	Ersättning som betalas till en markägare för att kompensera för intrånget på dennes mark eller fastighet. Intrånget kan vara av olika slag, anläggning av ledningar, genomfart för vägar eller avsätts som naturreservat.
Klimatnytta	Syftar på de positiva effekter eller fördelar som uppnås genom åtgärder eller investeringar för att minska klimatförändringar.
Kyrkoreservat	En frivillig skyddsform för natur- eller kulturobjekt på mark som Svenska kyrkan äger. Kyrkoreservat ett sätt för kyrkan att lyfta fram vikten av att bevara värdefulla naturtyper och skydda biologisk mångfald. Kyrkoreservaten är till skillnad från andra avsatta områden särskilt intressanta och lättillgängliga för besökare.
Lång trädkontinuitet/ Kontinuitetsskog	En skog som under senare tid inte varit kalavverkad utan kontinuerligt trädbevuxen utan väsentliga trädslagsbyten.
Målbilder för god miljöhänsyn	Skogssektorns gemensamma mål framtagna som en vägledning i det praktiska skogsbruket, målbilderna förvaltas av Skogsstyrelsen som ansvarig sektorsmyndighet.
Naturskogar	Skogar som inte har påverkats av betydande mänsklig påverkan eller exploatering.
Naturvärdesbedömning	Syftet med en naturvärdesbedömning är att identifiera områdets förutsättningar och värde för biologisk mångfald.
Nyckelbiotoper	Områden i skogslandskapet som har en särskilt stor betydelse för den biologiska mångfalden och behöver bevaras och skyddas. Kan vara områden med ovanliga naturtyper, äldre skogar med grova träd och mycket död ved, eller områden som specifika arter är beroende av för sin överlevnad.
Onoterade innehav	Hänvisar till ägarandelar eller tillgångar som inte är listade på någon offentlig börs eller handlas med en reglerad marknad.
PEFC-certifiering	Ett skogscertifieringssystem med syfte att främja hållbart skogsbruk genom hänsyn till miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter. PEFC står för Programme for the Endorsement of Forest Certification.
Produktiv skogsmark	Mark där skogen tillväxer med minst 1 skogskubikmeter per hektar och år i snitt under en omloppstid.
Reservatsbildning	Även kallat skogsreservatsbildning, syftar på processen att skapa speciella områden avsatta för bevarande av biologisk mångfald och skydd av naturliga livsmiljöer. Vissa områden är avsedda att förbli i stort sett orörda eller få en minimal påverkan av mänsklig aktivitet för att skydda sina naturliga ekosystem och de arter som bor där, medan andra naturreservat kräver intensiv skötsel för att bibehålla sina naturvärden.
Sektorsmål	Är myndigheternas tolkning av skogspolitiken, det vill säga skogsvårdslagens övergripande mål kring produktion och miljö samt det svenska miljömålet Levande Skogar. Företag inom skogssektorn får lämna synpunkter på och förslag till sektorsmål och förväntas att följa de mål som beslutas utifrån sina möjligheter.
Skogligt impediment	Skogsmark som producerar mindre än 1 kubikmeter virke per hektar och år.

Fröträdställning i Sandträsk.
Foto: Jan Vikström/Luleå stift

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse

Denna förvaltningsberättelse avser Luleå stifts prästlönetillgångar (897001-4455).

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarna i Luleå stift (897001-4455) har sitt säte i Luleå kommun Norrbottens län. Prästlönetillgångarna är självägande stiftslikande rättssubjekt.

Enligt lag garanteras 50 procent av avkastningen till de andelsägande församlingarna. Resterande del av avkastningen betalas till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Utjämningsystemet finansierar bland annat en betydande del av stiftens verksamhet och ger stöd till församlingar som har fler kyrkobyggnader än snittförsamlingen.

Prästlönetillgångarna i Luleå stift består av skogs- och jordbruksfastigheter (prästlönefastigheter) och fonderade försäljningsmedel (prästlönefond). Om en fastighet förvärvats med prästlönefondsmedel, utgör även denna en prästlönefastighet. Därför är Järpen i centrala Luleå, där bland annat stiftskansliet finns, en prästlönefastighet.

Fakta om prästlönetillgångarna

Skog och mark – prästlönefastigheter

Av historiska skäl består en stor del av tillgångarna av skog och mark. Det totala marknadsvärdet uppgår till 1 253 013 tkr. Tillgångar i skog och mark benämns prästlönefastigheter. PLT:s

skogsbruk har under året varit certifierat enligt PEFC:s och FSC®:s skogsbruksstandarder. Totalt äger prästlönetillgångarna 63 000 hektar mark, förvaltningen omfattar cirka 40 000 hektar produktiv skogsmark, varav cirka 26 000 hektar brukas. Avkastning från skog och mark uppstår primärt i samband med avverkning. Andra typer av intäkter är fastighetsförsäljningar, uttag och försäljning av berg och andra massor samt arrenden och andra former av upplåtelse.

Kommersiell fastighet Järpen

Prästlönetillgångarna äger en fastighet i Luleå som består av två byggnader. Luleå stift hyr den ena byggnaden, resten består av hyresrätter, lokaler, garage samt en solcellsanläggning för elproduktion.

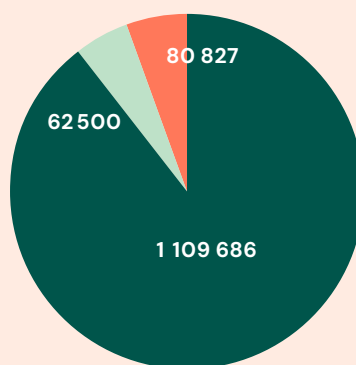
Prästlönefond

Kapital som inte investeras inom ramen för skogs- och markförvaltningen har förvaltats utifrån de gemensamma etiska riktlinjer som tagits fram av Svenska kyrkans nationella nivå. Förvaltningen avser traditionell kapitalförvaltning i form av placeringar i aktie- eller räntefonder. Dessa tillgångar benämns prästlönefond. Under året har alla prästlönefondsmedel varit placerade på bankkonto.

Resultat och ställning

Årets resultat uppgår till 22 252 tkr (28 115), varav 16 100 tkr (21 015) är disponibelt för utdelning. Totalavkastningen uppgår till 3,1 procent. Avvikelsen från budgeterat resultat uppgår till cirka 200 tkr vilket får anses som en mindre avvikelse.

Marknadsvärde tkr

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar

Resultat (tkr)	2025	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	39 639	43 885	71 011	42 595	36 508
Verksamhetens resultat	22 393	28 095	54 570	29 031	23 555
Resultat från finansiella investeringar	1 413	2 171	1 504	469	107
Årets resultat	22 252	28 115	52 727	27 678	22 994
Vinstmarginal skog och jord (%)	60	60	25	50	66
Direktavkastning skog och jord (%)	1,7	1,9	1,7	2,3	2,5
Direktavkastning Stiftets hus (%)	3,1	1,7	1,3	4,0	6,3
Direktavkastning Fond (%)	2,9	4,7	7,6	0,9	0,3
Direktavkastning förvaltade tillgångar	1,8	2,3	5,1	3,1	2,6
Totalavkastning skog och jord (%)	2,8	2,8	30,9	2,8	3,7
Totalavkastning Stiftets hus (%)	3,1	1,7	1,3	4,0	6,3
Totalavkastning Fond (%)	12,8	2,3	5,3	0,9	0,3
Totalavkastning förvaltade tillgångar	3,1	3,2	32,0	4,0	4,8

Definitioner Nyckeltal

Vinstmarginal (%)

Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens resultat.

Direktavkastning (%)

Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%)

Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

En god efterfrågan och fortsatt höga virkespriser har lett till att PLT i Luleå stift upplevt ett mycket gott år vad det gäller kronor per kubikmeter avverkat virke. Den avverkade volymen är normal, men en större del än normalt kommer från gallringar. Föryngringsavverkningsarealen var den lägsta under de senaste 25 åren. Förväntningarna inför året var här som i skogsindustrin i övrigt präglad av stor osäkerhet då byggande och allmän konjunktur inte visat tecken på att återhämta sig. Efterfrågan på exportmarknaden har dock vägt upp detta, även om det vid årets slut märkts av lönsamhetsproblem och neddragningar vid vissa sågverk.

Under året har inga större väderrelaterade händelser drabbat Norr- och Västerbotten. Stormen Johannes som slog till under de sista dagarna av året var som kraftigast söder om stiftsgränsen. Kring Nordmaling i sydligaste Västerbotten drabbades också prästlönefastigheten Nordmalings prästbord 1:91 av stormfällning, men av lindrigare art. Cirka 1 hektar av en avsatt äldre skog totalfälldes.

Under året har endast en mindre fastighetsaffär genomförts, en försäljning av mark för utökning av tomt i Piteå kommun.

Den gröna industrivåg som förväntas i Norr- och Västerbotten har under 2025 föranlett ett antal ärenden där olika nätägare planerar och investerar i nya

kraftledningar och ställverk, vissa av dessa kommer att hamna på prästlönefastigheter. Projekten tar relativt lång tid att genomföra, det projekt som ligger närmast byggstart är två nya kraftledningar från Boden till Luleå som kommer att korsa prästlönefastigheten Gammelstaden 6:1 och ta cirka 15 hektar skogsmark i anspråk. Andra stora infrastrukturprojekt som påverkar ett antal av de kustnära prästlönefastigheterna är Norrbottenabanan där järnvägsplaner fastlagts och avverkning för bansträckning och parallellvägar påbörjats under 2025. Även en eventuell vätgasledning från Örnsköldsvik till Finland projekteras och samråd har påbörjats.

Den kommersiella fastigheten Järpen har under året haft en hyresledig lokal efter en uppsägning i slutet av 2024. Luleå stift som är hyresgäst har dock uttryckt önskemål om att hyra större ytor och från och med 2026 tar de över den uppsagda lokalen medan en mindre lokal som man tidigare hyrt blir hyresledig.

Kyrkostyrelsens utredning om förvaltningen av PLT har under året lett till att en skrivelse författats innehållande förslag på förändringar i kyrkoordningen. Kyrkomötet beslutade under hösten 2025 om förändringar i kyrkoordningen i enlighet med kyrkostyrelsens förslag. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2026 förutom en ändring som ansågs behöva utredas under 2026 och därmed träder i kraft först 1 januari 2027. Arbetet med att

implementera de nya regleringarna leds av kyrkokansliet på uppdrag av kyrkostyrelsen som enligt kyrkoordningen fått ett tydligare uppdrag att stödja de stiftsvisa förvaltningarna för att uppnå en enhetlig och ändamålsenlig förvaltning över hela landet.

Miljöinformation

Prästlönetillgångarna i Luleå stift är sedan 2002 certifierade enligt PEFC och enligt FSC sedan december 2024. Förutom den generella naturhänsynen som tas i den dagliga skogsbruksverksamheten har cirka 4 800 hektar produktiv skogsmark avsatts med hänsyn till naturvård vilket motsvarar ungefär 12 procent. Dessutom är cirka 2 800 hektar eller 7 procent avsatt av andra anledningar. Skogscertifieringen innebär att förvaltningen har ett långsiktigt perspektiv med syfte att bedriva ett ekonomiskt livskraftigt, miljöanpassat och socialt ansvarstagande skogsbruk. Samordning av certifieringsarbetet sker genom den ideella föreningen Stiftens Egendomsförvaltnings Förening (STEF) vars uppgift är att säkerställa medlemmarnas certifiering av skogsbruket enligt FSC (Forest Stewardship Council, licensnummer: FSC-CO14110) och PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) samt att erbjuda församlingsskogar PEFC certifiering. Föreningens ledningssystem certifierat i enlighet med ISO 14001, och arbetsätten inom ramen för detta system tillämpas inom hela föreningen.

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Resultatets utveckling påverkas starkt av virkespriser och utrymme för att höja avkastning och utdelning från Luleå stifts prästlönetillgångar finns nu. Den stora ökningen av prästlönefondens kapital innebär dock att möjligheten att spara utdelningsbara medel till nästkommande år ökar vilket är nödvändigt för att bibehålla stabil utdelning samtidigt som prästlönefondens kapital kan placeras i investeringar med något högre risk.

Implementering av de nya kyrkoordningsbestämmelserna innebär en osäkerhet kring PLT:s framtida förvaltning. Förväntningarna är höga från olika intressen om snabb förändring. Kyrkostyrelsen har ett uppdrag att leda stiftet i arbetet och lokala förutsättningar ska styra. Hur ska de fyra hållbarhetsdimensionerna ekologisk, social, andlig och ekonomisk

tolkas? Med de fria likvida medel som PLT idag förfogar över finns goda möjligheter att under 2026 klara budgeterad utdelning oavsett vilka framtida regleringar som kommer att styra verksamheten. Förhoppningen är att de skogar som vi idag förvaltar med en högre andel grova träd och därmed en högre timmerandel ska betalas bättre i framtiden och att opinionen ska se att PLT:s skogsbruk och strategi är en hållbar väg både ur klimat, miljö, andlig och produktionsaspekt.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att resultat- och balansräkning i dagsläget är starka och medger att utdelning till avnämarna skulle kunna vara väsentligt högre, men efter ovan nämnda avvägningar avvaktar Luleå stifts prästlönetillgångar med utdelning utöver budget.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Prästlönetillgångarna bedriver skogsbruk och vissa åtgärder är tillståndspliktiga enligt Miljöbalken 12 kap 6§. Under året har anmälan om samråd inlämnats för anläggande av skogsbilväg samt vattenverksamhet i form av utbyte av vägtrumma som utgjort vandringshinder i vattendrag. Under året har tre av Skogsstyrelsens så kallade nollbeslut överklagats. Nollbeslut är godkända avverkningsanmälningar där Skogsstyrelsen inte tagit något beslut om andra åtgärder än som redovisats i avverkningsanmälan. Två av dessa avverkningsanmälningar har dragits tillbaka av PLT: den första då avverkningen inte längre var aktuell och området avsatts av PLT, den andra för att ytterliga-

re planering och redovisning av hänsyn är befogad och kommer att genomföras av PLT. I den tredje överklagade avverkningsanmälan har den överklagande parten dragit tillbaka sin överklagan då PLT accepterat den föreslagna förändringen av hänsyn som parten föreslagit.

Resultaträkning

Resultaträkning			
Tkr	Not	2025	2024
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	1, 3	37 365	36 855
Intäkter prästlönefond	4	2 211	3 034
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter		63	3 995
Summa rörelsens intäkter	2	39 639	43 884
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-4 141	-2 876
Kostnader för inhyrd personal	7	-6 618	-5 061
Övriga externa kostnader	5, 8	-4 358	-5 671
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-2 123	-2 182
Summa rörelsens kostnader		-17 240	-15 790
Rörelsens resultat	2	22 399	28 094
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella investeringar	9	1 413	2 171
Resultat efter finansiella poster		23 812	28 115
Bokslutsdispositioner	15	-893	-133
Skatt på årets resultat		-667	-2 018
Årets resultat	16	22 252	28 115

		2025	2024
Årets resultat enligt resultaträkning		22 252	28 115
Värdesäkring enligt KO 46:10		-1 600	-1 039
Omföring realisationsresultat vid försäljn. av PLF enl. KO 46:10		-63	-3 995
Omföring övrigt enligt KO 46:10		-4 488	-2 066
Årets disponibla resultat		16 100	21 015

Tillgångar

Anläggningstillgångar			
	Not	2025-12-31	2024-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter Jord & Skog	10	311 878	312 316
Prästlönefastigheter Stiftets hus	10	22 980	24 001
Prästlönefastigheter Övriga byggnader	10	163	174
Inventarier, verktyg och installationer	11	627	987
		335 648	337 487
Finansiella anläggningar			
Prästlönefondsmedel	12	75 341	70 990
Övriga långfristiga värdepappersinnehav		5 486	2 210
		80 827	73 200
Summa anläggningstillgångar		416 474	410 678

Omsättningstillgångar			
	Not	2025-12-31	2024-12-31
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	10	5 307	1 489
Övriga fordringar		1 478	836
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 209	998
		7 994	3 323
Kassa och Bank	13	45 682	43 930
Summa omsättningstillgångar		53 675	47 253
Summa tillgångar		470 150	457 931

Eget kapital och skulder

Eget kapital			
	Not	2025-12-31	2024-12-31
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital Jord & Skog		314 216	315 690
Prästlönefastighetskapital Stiftets hus		20 805	20 805
Prästlönefondskapital		80 827	73 201
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		21 090	14 075
Årets disponibla resultat		16 100	21 015
Summa eget kapital		453 038	444 786
Obeskattade reserver			
Bokslutsdispositioner	15	5 581	4 688
Summa obeskattade reserver		5 581	4 688
Avsättning skogsvård	14	1 957	3 015
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 953	3 561
Skatteskulder		634	901
Övriga skulder		3 563	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3 424	980
Summa kortfristiga skulder		9 574	5 442
Summa eget kapital och skulder		470 150	457 931

Förändring av eget kapital

Bundet eget kapital		
	2025	2024
Prästlönefastighetskapital		
Belopp vid årets ingång	336 491	336 180
Köp/försäljning prästlönefastighet, netto	255	1 982
Omföring avskrivning	-1 731	-1 671
Belopp vid årets utgång	335 020	336 491
Prästlönefondskapital		
Belopp vid årets ingång	73 200	66 416
Köp/försäljning prästlönefastighet, netto	-255	-1 982
Avskrivning	1 731	1 671
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter	63	3 995
Intrångsersättningar, ers. uttaget berg m.m. enligt KO 46:10	4 488	2 066
Värdesäkring enligt KO 46:11	1 600	1 039
Belopp vid årets utgång	80 827	73 200

Fritt eget kapital		
	2025	2024
Balanserat resultat		
Belopp vid årets ingång	14 075	13 983
Omföring av föregående års resultat	21 015	14 092
Utdelning till församling/pastorat	-7 000	-7 000
Utdelning till nationell nivå	-7 000	-7 000
Belopp vid årets utgång	21 090	14 075
Disponibelt årsresultat		
Belopp vid årets ingång	21 015	14 092
Omföring av föregående årsresultat	-21 015	-14 092
Redovisat resultat	22 252	28 115
Realisationsresultat vid avyttring av prästlönefastigheter	-63	-3 995
Intrångsersättningar, ers. uttaget berg m.m. enligt KO 46:10	-4 488	-2 066
Värdesäkring enligt KO 46:11	-1 600	-1 039
Belopp vid årets utgång	16 100	21 015

Noter

Alla tal anges i tkr.

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisningar har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ÅR och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande

- Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen.
- Avverkningsuppdrag och leveransrot köp: i de period virket inmätts.
- Rotposter: vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande

- Arrende- och hyresintäkter: I den period uthyrning avser.
- Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning.
- Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Bidrag

- Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasingtagare och leasinggivare, redovisas som operationell leasing det vill säga leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasingtagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast

inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehåller för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelse av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång

redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehåser för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnad	20–50 år
Markanläggning	10–20 år
Bilar och andra fordon	5 år
Övriga inventarier	5–10 år

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkning-

en inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel –

Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehåser på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltningsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovis-sa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Av-sättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapi-tal och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av präst-lönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett be-

lopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras år-ligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefond-skapital till prästlönefastighetskaptal.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redo-visas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar**Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:**

	2025	2024
Skog	32 003	35 225
Fond	2 211	3 034
Stiftets hus	5 425	5 625
	39 639	43 884

Rörelseresultat fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande

	2025	2024
Skog (exklusive realisationsresultat och avskrivningar)	19 067	20 976
- realisationsresultat vid avyttring anläggningstillgång	63	3 995
- avskrivning	-879	-965
Fond	2 211	3 034
Stiftets hus	3 181	2 271
- avskrivning	-1 244	-1 217
	22 399	28 094

Not 3 Nettoomsättning

Nettoomsättningen prästlönefastigheter		
	2025	2024
Avverkningsrätter	24 546	21 834
Arrenden och upplåtelser	1 931	5 545
Stiftets hus	5 425	5 625
Övriga intäkter	1 646	6 064
Berg och grustäkter	3 880	1 782
	37 428	40 850

Not 4 Intäkter prästlönefond

	2025	2024
Ränta	2 211	3 034
	2 211	3 034

Not 5 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
	2025	2024
Inom ett år	63	79
	63	79

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte.

Not 6 Leasing, leasinggivaren

De huvudsakliga leasingavgifterna avser hyresintäkter och markarrenden, övriga avgifter avser jakt och fiskearrenden. Fordran avseende framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:		
	2025-12-31	2024-12-31
Inom ett år	5 127	5 366
Senare än ett år men inom fem år	4 523	504
	9 650	5 870

Not 7 Inhyrd personal

Personal från Luleå stift har varit engagerade i verksamhet med en arbetsinsats motsvarande 5,0 heltidstjänster (f.å 5,0 heltidstjänster).

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisor

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Ernst & Young AB		
	2025-12-31	2024-12-31
Revisionsuppdrag	70	70
	70	70

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

	2025	2024
Räntor	1 413	2 171
	1 413	2 171

Not 10 Prästlönefastigheter

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	379 033	377 051
Inköp	289	2 400
Försäljningar/utrangeringar	-7	-455
Pågående markanläggning	0	37
Omklassificering	-31	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	379 278	379 033
Netto anskaffningsvärde	379 278	379 033
Ingående avskrivningar	-42 543	-40 872
Årets avskrivningar	-1 715	-1 671
Utgående ackumulerade avskrivningar	-44 258	-42 543
Utgående redovisat värde	335 020	336 491

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 582	5 527
Inköp	32	55
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 614	5 582
Netto anskaffningsvärde	5 614	5 582
Ingående avskrivningar	-4 595	-4 085
Årets avskrivningar	-391	-511
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 986	-4 595
Utgående redovisat värde	627	987

Not 12 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde		Marknadsvärde på bokslutsdagen	
	Detta år	Föreg. år	Detta år	Föreg. år
Långfristiga värdepappersinnehav				
Övriga långfristiga placeringar	80 827	73 200	80 827	73 200
Summa långfristiga värdepappersinnehav	80 827	73 200	80 827	73 200
Summa värdepappersinnehav	80 827	73 200	80 827	73 200
			2025-12-31	2024-12-31
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav				
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden			75 111	68 326
Investeringar under året			7 626	6 784
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden			82 737	75 110
Ingående ackumulerade nedskrivningar			-1 910	-1 910
Utgående ackumulerade nedskrivningar			-1 910	-1 910
Utgående bokfört värde			80 827	73 200

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 45 682 tkr (43 930 tkr) behållning på Swedbank.

Not 14 Avsättningar

	2025-12-31	2024-12-31
Avsättning för skogsvård	1 957	3 015
	1 957	3 015

Not 15 Skattemässiga bokslutsdispositioner

	2025	2024
Överavskrivningar	148	334
Periodiseringsfond tax 2023	1 090	1 090
Periodiseringsfond tax 2024	449	449
Periodiseringsfond tax 2025	2 815	2 815
Periodiseringsfond tax 2026	1 079	0
	5 581	4 688

Not 16 Vinstdisposition 2025

	2025
Balanserade vinstmedel	21 090
Disponibelt för utdelning	16 100
Summa	37 190

Vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Utdelning till församlingar och pastorat	7 000
Särskild utjämningsavgift till nationell nivå	7 000
I ny räkning överföres	23 190
Summa	37 190

Not 17 Vinstdisposition 2025 per andelsägare

Utdelning 2026, baserat på bokslut 2025

Andelsägare	Andelstal	Belopp (kr)
Arjeplog-Arvidsjaurs pastorat	4,617	323 190
Bodens pastorat	0,835	58 450
Bureå församling	0,161	11 270
Burträsk-Löfvångers pastorat	4,472	313 040
Bygdeå församling	4,292	300 440
Gällivare församling	2,073	145 110
Haparanda församling	1,539	107 730
Holmsunds församling	0,005	350
Hortlax församling	0,341	23 870
Hörnefors församling	0,295	20 650
Jokkmokks församling	3,735	261 450
Kalix församling	3,561	249 270
Kiruna pastorat	1,665	116 550
Luleå domkyrkoförsamling	2,559	179 130
Malå-Sorsele pastorat	4,374	306 180
Nederluleå församling	4,991	349 370
Nordmalings församling	7,251	507 570
Norrjärdens församling	0,224	15 680
Norsjö församling	0,132	9 240
Pajala församling	3,177	222 390
Piteå församling	3,066	214 620
Råneå församling	1,032	72 240
Skellefteå pastorat	9,544	668 080
Sävar-Holmöns församling	0,965	67 550
Södra Lapplands pastorat	23,479	1 643 530
Tärna församling	0,758	53 060
Umeå pastorat	3,696	258 720
Vindelns församling	1,499	104 930
Vännäs-Bjurholms pastorat	2,472	173 040
Älvsby församling	0,861	60 270
Överkalix församling	1,543	108 010
Övertorneå församling	0,786	55 020
	100	7 000 000

Luleå den dag som framgår av elektroniska underskrifter

.....
Åsa Nyström
Biskop tillika styrelsens ordförande

.....
Titti Ådén
Förste vice ordförande

.....
Lars-Gunnar Frisk
Andre vice ordförande

.....
Maria Andersson

.....
Henric Jakobsson

.....
Sivert Mässing

.....
Nora Nordgren

.....
Peter Roslund

.....
Inger Stenlund

.....
Stefan Tornberg

.....
Rolf Wikman

Vår revisionsberättelse har lämnats

.....
Åse Arnesdotter Kaati

.....
Tomas Åström

.....
Sofi Hellström
Auktoriserad revisor

Prästlönetillgångarna i Luleå stift

Adress: Luleå stift, Box 942, 971 28 Luleå

Telefon: 0920-26 47 00

www.svenskakyrkan.se/luleastift/skogochmark